

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту Закону України «Про залучення інвестицій та економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування»

1. Мета

Проєкт Закону України «Про залучення інвестицій та економічне стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування» (далі – проєкт Закону) розроблено з метою встановлення правових, організаційних та фінансових засад регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, а також видачі та обігу вуглецевих сертифікатів.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Абзацом п'ятим підпункту 3 пункту 2 Указу Президента України від 07 червня 2021 року № 228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів» передбачено Кабінету Міністрів України вжити в установленому порядку заходів щодо запровадження механізмів залучення інвестицій для відновлення лісів та лісорозведення.

Пунктом 545 Плану пріоритетних дій Уряду на 2023 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 березня 2023 року № 221-р, передбачено розроблення законопроєкту про залучення інвестицій у лісорозведення.

На даний час статтею 99 Лісового кодексу України визначено питання економічного стимулювання заходів з відтворення лісів.

Із прийняттям Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження лісів» від 20.06.2022 № 2321-ІХ на підприємства, установи, організації всіх форм власності, які мають у користуванні чи власності ліси на землях усіх категорій, поширено права та обов'язки постійних лісокористувачів та власників лісів відповідно до цього Кодексу та інших законів (стаття 17 Лісового кодексу України). Відповідно вони зобов'язані вести лісове господарство на основі матеріалів лісовпорядкування (статті 14 і 19 Лісового кодексу України). Проте, в законодавчому полі відсутні механізми економічного стимулювання для лісокористувачів та власників лісів із здійснення ними лісовпорядкування.

Також законодавством не врегульовано питання принципів економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, залучення громадськості в процесі здійснення заходів економічного стимулювання, не визначено повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування.

В законодавстві України відсутнє визначення терміну «вуглецевий сертифікат», не визначено механізми його видачі, обіг та погашення, а також ведення реєстру.

3. Основні положення проєкту акта

Проєкт Закону встановлює правові, організаційні та економічні засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, а також видачі та обігу вуглецевих сертифікатів.

У проєкті Закону вперше визначено термін «вуглецевий сертифікат».

Чітко встановлені принципи економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування та їх підстави (статті 3 і 4). Статтею 5 проєкту Закону передбачено залучення громадськості до процесу здійснення заходів з економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування. Впровадження таких заходів передбачено здійснювати на науково обґрунтованій основі (стаття 6).

Проєктом Закону визначено повноваження органів виконавчої влади та місцевого самоврядування у сфері залучення інвестицій та економічного стимулювання заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування (статті 7-11).

Визначено процедуру видачі, обігу, погашення та анулювання вуглецевих сертифікатів. Встановлено обов'язковість ведення Єдиного реєстру вуглецевих сертифікатів та передбачено порядок ведення даного реєстру.

Проєктом Закону встановлено правові засади укладання договору на залучення інвестицій для впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування.

Визначено здійснення контролю за результатами заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:
Конституція України;

Указ Президента України від 7 червня 2021 року № 228/2021 «Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів»;

Лісовий кодекс України;

Земельний кодекс України;

Податковий кодекс України;

Закон України «Про відчуження земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності»;

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття цього Закону потребуватиме фінансування з державного чи місцевого бюджетів. Для проведення компенсаційних виплат при впровадженні заходів з відтворення лісів орієнтовна вартість 1 га заходів з відтворення лісів складає 25 тис. гривень. При здійсненні викупу земельних ділянок приватної форми власності з метою ведення лісового господарства або створення територій та об'єктів природно-заповідного вартість земельної ділянки, що відчужується або передається у власність замість відчуженої, визначається на підставі її експертної грошової оцінки, проведеної відповідно до закону. Застосування прискореного методу амортизації визначено п. 43¹ підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України за умови дотримання визначених цим пунктом вимог.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект Закону не потребує проведення консультацій із заінтересованими сторонами.

Проект Закону потребує погодження Міндовкілля, Мінфіну, Мінекономіки, Мінагрополітики, Держгеокадастром, Мінцифри, Мінінфраструктури після чого його буде подано до Міністерства юстиції для проведення правової експертизи.

Проект Закону не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-трудової сфери, прав осіб з інвалідністю, функціонування і застосування української мови як державної.

7. Оцінка відповідності

У проекті Закону відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції. стосується прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод;

впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків; створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза проекту Закону не проводилася.

Проект Закону буде подано до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту Закону дозволить встановити правові, організаційні та економічні засади регулювання суспільних відносин, що виникають у процесі

залучення інвестицій та економічного стимулювання впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, а також видачі та обігу вуглецевих сертифікатів, що матиме позитивний вплив на суб'єктів господарювання, громадян та органи державної влади. Інформація щодо впливу акту додається.

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Довкілля	Позитивний вплив	Збільшення обсягів поглинання та нагромадження парникових газів, аерозолей або прекурсорів парникового газу в результаті збільшення площі лісів. Зменшення впливу глобальних змін клімату.
Держава	Позитивний вплив	Збільшення площі лісів, в результаті чого збільшиться лісистість країни. Запровадження сталого ведення лісового господарства. Покращення інвестиційного клімату держави, зокрема у сфері лісового господарства. Сприятиме досягненню Другого Національно-визначеного внеску України до Паризької угоди 2015 року.
Постійні лісокористувачі, власники лісів або самозалісених ділянок	Позитивний вплив	Отримання можливостей отримання компенсацій витрат та залучення інвестицій на впровадження заходів з лісорозведення та здійснення лісовпорядкування, що сприятиме збільшенню обсягів лісорозведення (створення нових лісів). Отримання вуглецевого сертифікату дасть можливість виходити на вуглецеві ринки та отримувати додаткові кошти на стале ведення лісового господарства.

**Т.в.о. Голови Державного агентства
лісових ресурсів України**

Віктор СМАЛЬ